

Under två månader kommer två isländska kollegor att besöka patologi-laboratoriet vid Länssjukhuset Ryhov för att gå bredvid och lära av sina svenska kollegor. Först ut är ðsabella Ögn Thorsteinsdóttir, utbildad biokemist. Hon har varit i Jönköping sedan januari och är hittills mycket imponerad av det hon mött. Fotograf: Stefan Carlsson

Patologen hjälper Island bygga kunskap inom cellprovdiagnostik

I ett tvåårigt samarbete kommer cytodiagnostiker vid Länssjukhuset Ryhov att utbilda kollegor från Landspítali, Universitetssjúkhuset i Reykjavík. Genom att lära av kollegorna i Jönköping ska Landspítali bygga upp egen kompetens att screena cytologiska cellprover. Det är en viktig diagnostik för att upptäcka förstadier till livmoderhalscancer.

–Det är förstås jätteroligt att vi fått förtroendet. Vi är stolta över vår verksamhet och det känns både viktigt och fint att kunna dela med oss av vår höga kompetens inom cytologi, säger Christina Kåbjörn Gustafsson, medicinskt ansvarig chef vid patologi-laboratoriet, Länssjukhuset Ryhov.

Isländska kvinnor protesterade

Det var genom Christina Kåbjörn Gustafssons engagemang som ordförande i Svensk förening för klinisk cytologi som frågan aktualiserades om Region Jönköpings län kunde hjälpa till. En isländsk kollega hörde av sig och förklarade att Island stod inför att bygga upp en egen screeningverksamhet av cellprover vid Landspítali i Reykjavík.

När det privata laboratorium som tidigare skött analyserna flyttade sin verksamhet inleddes istället ett samarbete med Hvidovre sjukhus i Danmark. Samarbetet mötte dock reaktioner från isländska kvinnor som krävde att cellproverna skulle analyseras på Island. Det ledde fram till den avsiktsförklaring som nu tecknats mellan Landspítali och Länssjukhuset Ryhov.

Tvåårigt program

Under två månader kommer två isländska kollegor att besöka patologi-laboratoriet vid Länssjukhuset Ryhov för att gå bredvid och lära av sina svenska kollegor. Först ut är Ísabella Ögn Thorsteinsdóttir, som är utbildad biokemist. Hon har varit i Jönköping sedan mitten av januari och är hittills mycket imponerad av det hon mött.

–Det har varit väldigt positivt och intressant att komma hit. Labbet och medarbetarna i Jönköping håller en hög kvalitet så jag har lärt mig mycket här, berättar Ísabella som sprider lovord om de svenska kollegornas varma mottagande, både på och vid sidan om jobbet.

Praktisk träning och diskussion viktig

På dagarna är det mycket tid som tillbringas vid mikroskopet. Under första besöket ligger fokus på att lära mer om godartade förändringar, som måste kunna skiljas från elakartade cancerceller. Nästa gång de träffas väntar en djupdykning i mer avancerad diagnostik, förklarar Bodil Isén, cytodiagnostiker och processsamordnare.

–Det är alltid roligt att kunna erbjuda en bra start och grund att stå på för dem som är nya inom cytologi. Detta är ett ganska komplext område där det är viktigt att få möjlighet att sitta ned tillsammans. Kunskapen är inget man kan hämta in bara genom exempelvis enbart litteraturstudier, säger hon.

Utbildas i omgångar

Eftersom det inte är möjligt att genomföra bredvidgången för både Ísabella Ögn Thorsteinsdóttir och hennes kollega samtidigt görs detta i två omgångar, i vår och under nästa år. Däremellan kommer cytodiagnostiker från Länssjukhuset

Ryhov vid två tillfällen besöka Landspítali i Reykjavík som ett kunskapsstöd och för att på plats visa analysmetoder.

–Jag vet ännu inte så mycket av vad som väntar och vilka förväntningar som finns på mig, men jag hoppas såklart att jag kan bidra med en del. Jag kommer bland annat att ta med mig och lära ut en metod för att tvätta gynekologiska prover. Den är värdefull för att få ut fler celler att kunna studera, säger Anna-Karin From som reser till Reykjavík om ett par veckor och ser framemot en ny upplevelse.

"En fantastisk möjlighet"

–Det jag mest ser framemot är att få lära känna kollegorna på cytologen i Reykjavík. Samtidigt är ju Island ett spännande land att besöka, så detta är såklart en fantastisk möjlighet.

Det är den isländska hälso- och sjukvården som står för kostnaderna för det tvååriga utbildningsprogrammet. Efter de två åren är förhoppningen att Ísabella Ögn Thorsteinsdóttir och hennes kollega ska få sin kompetens validerad via en europeisk Quate-examen genom European Federation of Cytology Societies, EFCS.

STEFAN CARLSSON

Under två månader kommer två isländska, blivande cytodiagnostiker, att gå bredvid sina svenska kollegor på cytodiagnostiker vid patologilaboratoriet, Länssjukhuset Ryhov. Fr.v. Christina Kåbjörn Gustafsson, Anna-Karin From, Ísabella Ögn Thorsteinsdóttir (Landspítali) och Bodil Isén. Fotograf: Stefan Carlsson